

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

вибіркова

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	Економічний
Мова навчання:	Українська
Розробники:	Михайлина Д.Г., доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н.
Профайл викладача	https://interec.info/persons/myhajlyna-diana-georgiyivna/
Контактний тел.	+ 380 506185355
Email:	d.mykhaylyna@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2878
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю. Онлайн-консультації: згідно з графіком.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни). Курс «Основи міжнародного бізнесу» викладається у 4-му семестрі і належить до циклу вибіркового навчальних дисциплін. Ґрунтуючись на знаннях, здобутих студентами у ході вивчення більшості обов'язкових та вибіркового компоненту ОП, дозволяє систематизувати знання у напрямку розуміння форм, інструментів, стратегій і тенденцій розвитку міжнародного бізнесу, розв'язання спеціалізованих задач і практичних проблем на мікрорівні у комплексних і невизначених глобальних умовах.

2. Мета навчальної дисципліни - сформуванню у студентів систему теоретичних знань щодо розвитку сфери міжнародного бізнесу, забезпечити оволодіння аналітичними та практичними навичками, пов'язаними з реалізацією стратегій міжнародного бізнесу. Вивчення курсу надає можливість, враховуючи міждисциплінарний підхід, охопити сучасні закономірності розвитку господарюючих суб'єктів на глобальному рівні.

3. Пререквізити. Теоретико-методологічною базою для вивчення дисципліни є «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Історія економіки та економічної думки», «Статистика», «Підприємництво та власний бізнес», «Менеджмент», «Економіка підприємств», «Маркетинг».

Компетенції та результати навчання дисципліни «Основи міжнародного бізнесу» є необхідними для засвоєння таких дисциплін як «Зовнішньоекономічна діяльність», «Міжнародні фінанси», «Міжнародна торгівля», «Міжнародний маркетинг», «Торговельна політика і комерційна дипломатія», «Міжнародна економічна діяльність України», «Міжнародний бізнес (англ. мовою)», «Міжнародний економічний аналіз».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини») вивчення дисципліни сприяє формуванню:

Спеціальних компетентностей:

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

Програмних результатів навчання:

ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	інд	с.р.
<i>Теми лекційних занять</i>	<i>Змістовий модуль 1. СЕРЕДОВИЩЕ І СТРАТЕГІЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ</i>				
Тема 1. Суть і форми міжнародного бізнесу	9	3	1		5
Тема 2. Середовище міжнародного бізнесу	10	4	1		5
Тема 3. Вибір країни-партнера	10	4	1		5
Тема 4. Стратегія міжнародного бізнесу	11	4	2		5
Підсумкове завдання до змістового модулю 1	4		2		2
<i>Разом за ЗМ 1</i>	<i>44</i>	<i>15</i>	<i>7</i>		<i>22</i>
<i>Теми лекційних занять</i>	<i>Змістовий модуль 1. Організація та здійснення міжнародного бізнесу</i>				
Тема 5. Організація міжнародного бізнесу	9	3	1		5
Тема 6. Міжнародні бізнес операції	10	4	1		5
Тема 7. Міжнародний маркетинг	11	4	2		5
Тема 8. НДДКР у міжнародному бізнесі	11	4	2		5
Підсумкове завдання до змістового модулю 2	5		2		3
<i>Разом за ЗМ 2</i>	<i>46</i>	<i>15</i>	<i>8</i>		<i>23</i>
Усього годин	90	30	15		45

5.2. Зміст завдань самостійної роботи

Самостійна робота студентів в рамках дисципліни «Основи міжнародного бізнесу» направлена на поглиблення знань з кожної теми. Вона включає наступні види робіт: опрацювання рекомендованої літератури, пошукова робота, виконання тестових завдань, вирішення кейсів, підготовку презентацій, виконання індивідуальних та командних проектів з аудиторним захистом та обговоренням результатів тощо. За кожну презентацію, в якій викладено обґрунтовану думку, студент може отримати до 5 балів. Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки: неповна відповідь, порушення логіки викладу матеріалу, недостатня аргументація, обмежене використання довідкових джерел, недбале оформлення, неактуальна інформація.

Загалом результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№ з/п	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
1	Форми міжнародного бізнесу: переваги та вади	5
2	Головні показники економічного середовища міжнародного бізнесу	5
3	Ключові компоненти фірмового досьє на країну	5
4	Міжнародні бізнес стратегії: переваги та вади	5
Підсумкове завдання до змістового модулю 1: Командна презентація визначеної міжнародної стратегії (міжнародної, глобальної, мультиринкової чи транснаціональної) ґрунтуючись на актуальних, реальних прикладах.		2
7	Організаційні структури міжнародних компаній	5
8	Управління матеріалами та роль інформаційних технологій у діяльності міжнародних корпорацій	5
9	Вибір глобальної чи транснаціональної маркетингової стратегії у практиці міжнародних корпорацій	5
10	Стратегії розміщення НДДКР у практиці господарювання міжнародних компаній	5
Підсумкове завдання до змістового модулю 2: Виконання командного проекту з розробки міжнародної бізнес стратегії гіпотетичної компанії, що виходить на зарубіжний ринок (галузь і країна/ни обираються методом жеребкування). Результати презентуються аудиторно.		3

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання

- МН 1 - вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь тощо);
- МН 2 - практичні методи (практичні роботи);
- МН 3 - наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- МН 4 - пояснювально-ілюстративні методи;
- МН 5 - проблемно-пошукові методи;
- МН 6 - кейс-метод;
- МН 7 - інтерактивні методи;
- МН 8 - ситуаційні завдання;
- МН 9 - робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- МН 10 - самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- МН 11 - дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Методи оцінювання

- Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:
- МО 1 - фронтальне опитування;
 - МО 2 - індивідуальне опитування;
 - МО 3 - презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);
 - МО 4 - презентація результатів виконання командних завдань;
 - МО 5 - захист бізнес-кейсів, проектів;
 - МО 6 - ділові ігри;
 - МО 7 – реферати;
 - МО 8 – есе.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Критерії оцінювання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену). Максимальна кількість балів складає: за перший модуль – 30 балів, за другий модуль – 30 балів (разом – 60 балів).

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів заліку (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання заліку.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Екзамен	Сума
За темами											
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	МК2		
4	4	5	5	12	4	4	5	5	12	40	100
30					30						
За видами діяльності											
ПР	ПП	МЗМ	ПТМ	ПР	ПП	МЗМ	ПТМ				
18	5	3	4	18	5	3	4				

МК1, МК2 – модульна контрольна робота

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

ПР – поточна робота на заняттях

ПТМ – підсумкове тестування за модулем (на платформі Moodle)

МЗМ – міні-залік (індивідуальне експрес-опитування по питаннях модуля)

ПП – підсумковий проект:

- ✓ ЗМ 1. “Актуальні приклади застосування визначеної міжнародної бізнес-стратегії (міжнародної / глобальної / мультиринкової / транснаціональної)” (командна робота над проектом)
- ✓ ЗМ 2. “Розробка міжнародної бізнес стратегії компанії” (командна робота над проектом)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80 – 89)	дуже добре
	C (70 – 79)	добре
задовільно	D (60 – 69)	задовільно
	E (50 – 59)	достатньо
незадовільно	FX (35 – 49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1 – 34)	незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Михайлина Д. Основи розробки міжнародної бізнес-стратегії. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н., доц. Є.В. Ткача. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т. ім. Ю.Федьковича. 2023. 264 с. С. 160-170. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6555>
2. Михайлина Д.Г., Саєнко О.С. Міжнародний бізнес / International Business: Опорний консп. лекцій / Course Manual. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. 124 с.
3. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.
4. Daniels John, Radebaugh Lee, Sullivan Daniel. International Business: Environments and Operations. 16th Edition. Pearson, 2018.
5. Hill W.L. Charles, Hult G. Tomas M. International Business: Competing in the Global Marketplace. 11th Edition. New York. NY McGraw-Hill Education, 2017.
6. Jansson Hans International Business Strategy in Complex Markets. 2nd edition. Elgar. 2020. URL: <https://www.e-elgar.com/shop/gbp/international-business-strategy-in-complex-markets-9781839101830.html>
7. Wild John, Wild Kenneth International Business: The Challenges of Globalization. 9th Edition, University of Wisconsin. Pearson, 2019.

9. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти міжнародних організацій та аналітичних видань:

1. Всесвітня торговельна організація (WTO). URL: <http://www.wto.org/>
2. Всесвітня туристична організація (WTO). URL: <http://www.world-tourism.org/>
3. Зовнішньоторговельна організація Японії (JETRO). URL: <http://www.jetro.go.jp/>
4. Інститут глобальних стратегій. URL: <http://www.igls.com.ua>
5. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій. URL: <http://www.iер.kiev.ua>
6. Інститут світової економіки і міжнародних відносин. URL: <http://www.iweir.org.ua>

7. Інформаційний сервер про Україну. URL: <http://www.uazone.net>
8. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS). URL: <http://isi.cbs.nl/>
9. Міжнародна організація праці (ILO). URL: <http://www.ilo.org/>
10. Міжнародний валютний фонд (IMF). URL: <http://www.imf.org/>
11. Міжнародний інститут статистики (ISI). URL: <http://isi.cbs.nl/>
12. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD). URL: <http://www.oecd.org/>
13. Світовий банк (World Bank). URL: <http://www.worldbank.org/>
14. Світовий економічний форум (WEF). URL: <http://www.weforum.org>
15. Європейський союз. URL: <http://www.europa.eu.int>
16. ЮНКТАД. URL: <http://www.unctad.org>
17. Річні звіти окремих міжнародних корпорацій:
 1. [http://www.coca-cola.com/investors/annual report](http://www.coca-cola.com/investors/annual%20report)
 2. <http://www.db.com>
 3. <http://www.colgate.com>
 4. <http://www.ge.com.annual00/community/index.html>.
 5. <http://www.gm.com>. - P. 11-14.
 6. <http://www.hitachi.com>
 7. <http://www.honda.com>
 8. <http://www.hp.com>
 9. <http://www.nm.com>
 10. <http://www.mazda.com>
 11. <http://www.mitsubishi.com>
 12. <http://www.monsanto.com>
 13. <http://www.nissan.com>
 14. <http://www.sb.com>
 15. <http://www.tm.com>
 16. <http://www.toyota.com>
18. СОТ. URL: <http://www.wto.org>
19. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку.
URL: [http://wdc.org.ua/uk/sustainabledevelopment/ publications](http://wdc.org.ua/uk/sustainabledevelopment/publications)
20. Статистична база ООН. URL: <http://www.trademap.org>
21. Статистичний офіс Європейської співдружності. URL: <http://europa.eu.int/>
22. Світовий інвестиційний звіт (WIR). URL: <http://www.unctad.org/wir>
23. Hofstede Insights. URL: <https://www.hofstede-insights.com/country>
24. Deloitte Global Reports. URL: <https://www2.deloitte.com/global/en/pages/about-deloitte/articles/gx-global-reports-archives.html>
25. KPMG Annual Reports. URL: <https://home.kpmg/dk/en/home/about/annual-reports-.html>
26. Ernst & Young Global Reports. URL: https://www.ey.com/en_gl/reporting-insights
27. Pricewaterhouse Coopers Global Reports. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/research-insights.html>